

فصل اول

آموزشی دفاعی

امنیت و تهدید

امروز بزرگ‌ترین مایهٔ تهدید در دنیا رژیم آمریکاست که بدون هیچ مهارتی، بدون هیچ پابندی وجدانی و دینی‌ای، در هر کجایی که لازم بداند، دخالت‌های بی‌وجه می‌کند و دخالت‌های ناامن‌کننده از او سر می‌زند؛ آمریکا دنیا را ناامن کرده است. در این منطقه ما، ناامن‌کننده، رژیم صهیونیستی است که سگ زنجیری آمریکا است؛ اینها هستند که دنیا را ناامن کرده‌اند. جمهوری اسلامی دنیا را ناامن نمی‌کند، منطقه را هم ناامن نمی‌کند، حتی محیط همسایگان را هم ناامن نمی‌کند؛ حتی در موارد زیادی بدرفتاری‌های برخی از همسایگان را هم با بزرگواری تحمل می‌کند.

... جمهوری اسلامی - هم برای خود، هم برای دیگران - امنیت را بزرگ‌ترین نعمت الهی می‌داند و برای حفظ امنیت خود می‌ایستد و دفاع می‌کند؛ این همیشه باید آویزه گوش مسئولان نیروهای مسلح باشد: حفظ امنیت کشور، حفظ امنیت مرزها، حفظ امنیت عمومی زندگی مردم، چیزهایی است که به عهده مسئولانی است که در این زمینه فعال‌اند.

مقام معظم رهبری ۱۳۹۴/۰۱/۳۰

قبل از آغاز درس، حتماً لوح فشرده آموزشی مربوط به درس را ببینید.

امنیت

امنیت، دوری از هرگونه تهدید یا حمله و نیز آمادگی برای رویارویی با خطرات است. مفهوم امنیت، نسبی و دارای شدت و ضعف است. برای دستیابی به امنیت پایدار همواره باید سطح آن را ارتقاء بخشید که این امر با همکاری مسئولان و مردم محقق می‌شود.

فعالیت (۱)

به صورت گروهی در طول یک هفته اخبار سراسری صدا و سیمای جمهوری اسلامی یا عنوان خبرهای روزنامه‌های رسمی کشور را پیگیری کنید. موارد و نمونه‌های ناامنی در کشورهای مختلف را طبقه‌بندی و به صورت جدول زیر به کلاس ارائه کنید.

ردیف	نام کشور	منبع خبر و تاریخ انتشار	موارد و موضوع ناامنی	سطح ناامنی					
				فردی	خانوادگی	محلی	ملی	منطقه‌ای	جهانی

همه مردم کشور، از جمله ما دانش‌آموزان در برقراری امنیت، افزایش سطح امنیت و پایداری آن سهیم هستیم و تلاش می‌کنیم در همه زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، کشوری امن داشته باشیم.

فعالیت (۲)

مقایسه کنید :

ردیف	کشور دارای امنیت پایدار	کشور دارای امنیت ناپایدار
۱	وضعیت اقتصادی مطلوب (نظام تولید، توزیع و مصرف)
۲	خدمات اجتماعی مناسب (بهداشت و سلامت، آموزشی و رفاه اجتماعی)
۳	وضعیت فرهنگی مناسب (سبک زندگی، هنر، آداب و رسوم و...)
۴	وضعیت خوب نظامی و امنیت اطلاعات

امنیت ملی

توانایی یک ملت برای حفاظت از ارزش‌های حیاتی خود در برابر تهدیدات داخلی و خارجی را امنیت ملی می‌گویند. ارزش‌های حیاتی کشور ما شامل: حفظ ارزش‌های دینی و ملی و هویت فرهنگی حفظ سرزمین و استقلال سیاسی و اقتصادی می‌باشد.

امروزه جمهوری اسلامی ایران از معدود کشورهایی است که در منطقه جنوب غرب آسیا و در سایه مستحکم نیروهای مسلح کشور احساس امنیت می‌کند.

فعالیت (۳)

به نقشه ایران و کشورهای جنوب غرب آسیا توجه کنید. برای پاسخ دادن به سؤالات صفحه بعد تحقیق کنید.

۱- کشور ما با چند کشور دیگر مرز مشترک آبی یا خاکی دارد؟ نام ببرید.

۲- وضعیت امنیت در کشورهای زیر را بررسی کنید :
پاکستان - افغانستان - عراق - سوریه

۳- تحقیق کنید کشور آمریکا در چه کشورهایی (که در این نقشه دیده می شوند)، پایگاه نظامی دارد؟

۴- در هر کشور چند پایگاه نظامی دارد؟

۵- پایگاه ها را روی نقشه با علامت ستاره قرمز * مشخص کنید.

۶- به نظر شما چرا آمریکا در این کشورها پایگاه نظامی احداث کرده است؟

۷- دین رسمی هر کدام از کشورهای همسایه ایران چیست؟

بیشتر بدانید (۱)

افراد و گروه‌های بسیاری در کشور در حال فعالیت و تلاش‌اند تا ما در محیطی امن و به دور از ترس، استعدادهای خود را شکوفا سازیم و در مسیر رشد و تکامل الهی حرکت کنیم. برخی از این افراد جان و سلامتی خود را در راه دفاع از ارزش‌های حیاتی کشور ایثار کرده‌اند. مأموریت برخی از بخش‌های فعال در عرصه حفاظت و برقراری امنیت کشور

ردیف	موضوع مأموریت	یگان/ واحد مسئول	آرم/ نشان
۱	حفاظت از مرزهای زمینی کشور	- مرزبانی ناجا - نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران	
۲	برقراری امنیت مرزهای آبی کشور (خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر)	- نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران	
۳	حفاظت و حراست از مرزهای هوایی کشور	- قرارگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء (ع) <small>علیه السلام</small> - نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران	
۴	حفظ امنیت اجتماعی داخلی کشور	- وزارت اطلاعات - پلیس اطلاعات و امنیت عمومی ناجا	
۵	حفظ امنیت سایبری و حفاظت از ایران مجازی	- سازمان پدافند غیرعامل - پلیس فضای تولید و تبادل اطلاعات (پلیس فتا)	
۶	حفظ امنیت پروازها، هواپیماها و فرودگاه‌های کشور	- سپاه حفاظت انصارالمهدی (ع) <small>علیه السلام</small> - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	

صلح

پیامبر گرامی اسلام ﷺ از سوی خداوند پیام آور صلح و رحمت است و جمهوری اسلامی ایران با الهام از آیات قرآن و رفتار و گفتار پیامبر اسلام خواستار دوستی و ارتباط با همه کشورهای است که به حقوق دیگران تجاوز نمی کنند، خوی استعمارگری ندارند و در امور داخلی سایر کشورها دخالت نمی کنند. در صورت پایبندی همه کشورهای به این اصول، امنیت جهانی به وجود می آید و بین کشورها دوستی و آرامش برقرار خواهد شد.

تهدید

دانش آموزان عزیز! بخشی از سیاست های دفاعی کشور ما در برابر تهدیدات دشمن توسط رهبر معظم انقلاب در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۱۹ در دانشگاه امام علی علیه السلام بیان شده است. ضمن مشاهده فیلم مربوط در کلاس، فعالیت صفحه بعد را انجام دهید :

فیلم شماره ۱ درس ۱ را ببینید.

فعالیت (۴)

جدول زیر را کامل کنید :

سیاست کلی جمهوری اسلامی ایران توسط رهبر معظم انقلاب	موضوع	ردیف
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	جنگ و تجاوز	۱
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	تهدید	۲
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	پاسخ در برابر تعرض	۳

حفاظت از اطلاعات کشور

امروزه دشمنان از هر راهی برای تحت فشار قراردادن کشور ما استفاده می‌کنند؛ بعضی از این شیوه‌ها عبارت‌اند از: فتنه‌انگیزی، ایجاد تفرقه بین مردم و مسئولان، دستیابی به شبکه‌های اطلاعاتی، جذب نخبگان و تحریم‌های اقتصادی؛ که با رهبری حکیمانه و هوشیاری مردم، یکی پس از دیگری نقش بر آب می‌شوند.

در این میان رازداری، حفاظت از اطلاعات و مسائل نظامی و غیرنظامی کشور وظیفه اسلامی و انسانی هر ایرانی است. اطلاعات نقش مهمی در زندگی فردی و اجتماعی ما دارد؛ حفاظت از آن ضروری و یکی از عوامل مهم در حفظ امنیت کشور است.

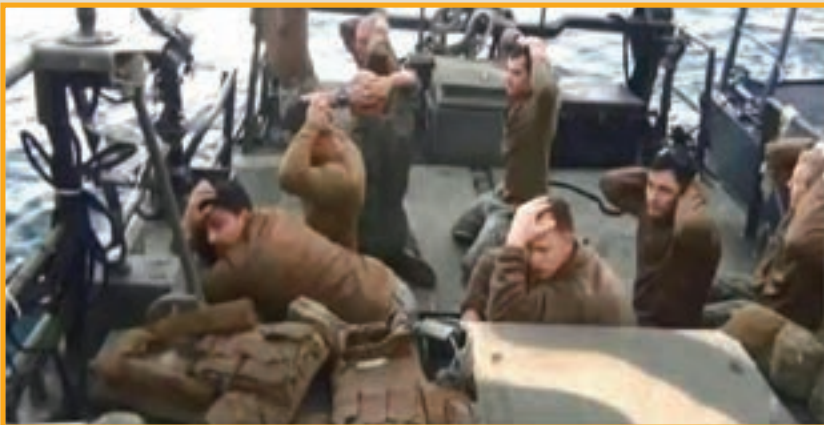
بیشتر بدانید (۲)

برخی از وظایف حفاظتی که بر عهده شماست یا در آینده به شما سپرده خواهد شد:

ردیف	موضوع مأموریت	شرح مأموریت
۱	حفاظت گفتار	رازداری، سکوت، کم حرفی، تفکر قبل از سخن گفتن، کلی‌گویی، ساده زیستی و گمنامی
۲	حفاظت اسناد	جلوگیری از دسترسی غیرمجاز به اسناد، جلوگیری از افشا، جعل و انهدام اسناد، محافظت از اسناد مکتوب، فیلم، نوارهای صوتی، عکس‌ها، نقشه‌ها، لوح فشرده و حافظه‌های جانبی و سیار
۳	حفاظت سلاح، تجهیزات و مهمات	مقابله با تهدیدات طبیعی مهمات مثل رطوبت، نور، حرارت و...، مقابله با تهدیدات مصنوعی مثل سرقت سلاح، خراب‌کاری، انفجار، واگذاری سلاح به افراد غیرمجاز
۴	حفاظت فیزیکی	شناسایی و کنترل ورود و خروج اشخاص و وسائل به اماکن و تأسیسات به منظور جلوگیری از تعرض، سرقت و آتش‌سوزی و ...
۵	حفاظت مخابرات	حفظ امنیت انتقال پیام، جلوگیری از شنود، جاسوسی تلفنی، نقطه‌یابی به کمک تلفن همراه، اختلال و قطع ارتباط مخابراتی

درس دوم

اقتدار دینی

«در نظام‌های مادی، اقتدار متکی به پایه‌های قدرت مادی است؛ به پول، به سلاح، به تبلیغات فریبکارانه، هرچا لازم باشد مزورانه و منافقانه. اما در الگوی اسلامی و معنوی این اقتدار در درجه اول متکی به عامل معنوی و ارزش معنوی و الهی است. متکی است به ایمان، متکی است به اعتماد به خدای متعال، متکی است به تلاش مخلصانه در راه آرمان‌های بلند و والا...»
مقام معظم رهبری ۸۹/۸/۱۹

اقتدار دفاعی

(مقام معظم رهبری)

دفاع جزئی از هویت یک ملت زنده است.

در هشت سال دفاع مقدس با توجه به تحریم همه‌جانبه از امکانات مناسب موشکی برخوردار نبودیم و هیچ کشوری به ما حتی یک موشک هم نمی‌فروخت. پس از تلاش‌های بسیار با رهنمودهای فرماندهی کل قوا و پشتیبانی فرماندهان نیروهای مسلح، شهید حسن طهرانی مقدم با کمک تعدادی از رزمندگان جوان با ایمان و خلاق در پاسخ به حمله‌های هوایی و موشکی دشمن اولین موشک را در اسفند ۱۳۶۳ به سرزمین دشمن پرتاب کردند تا از ایران اسلامی دفاع کنند. تلاش فرزندان هوشمند این مرز و بوم در این عرصه چنان ابهتی ایجاد کرده که موجب ترس دشمنان و بازدارندگی متجاوزان از هر گونه اقدام علیه تمامیت ارضی کشور ما شده است.

فیلم شماره ۲ درس ۲ را ببینید.

فعالیت (۱)

فیلم شماره (۲) را در گروه کلاسی خود تحلیل و بررسی کنید و سپس به سؤال زیر پاسخ دهید.

- به نظر شما برای افزایش توان و قدرت ایستادگی مؤثر و موفق در برابر تهاجم دشمن چه اقداماتی باید انجام دهیم؟

.....

.....

.....

اقتدار یعنی فرد یا حکومت از چنان مقبولیتی برخوردار باشد که نظر او در موضوع یا مسائلی که پیش می‌آید، حرف آخر باشد و دیگران از او اطاعت کنند. منابع اقتدار شامل قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی، علمی و فرهنگی است.

فیلم شماره ۳ درس ۲ را ببینید.

فعالیت (۲)

خداوند می‌فرماید :

«شما در مقام مبارزه با آن کافران، خود را مهیا کنید تا آن حد که بتوانید از آذوقه، تسلیحات، آلات جنگی و اسبان سواری برای تهدید و ترساندن دشمنان خدا و خودتان کاملاً فراهم سازید...»
(آیه ۶۰ سوره انفال)

• با توجه به این آیه چرا قرآن بر اقتدار نظامی و تدارک امکانات و تجهیزات رزم تأکید دارد؟ در کلاس گفت‌وگو کنید.

فعالیت (۳)

در بارهٔ هریک از منابع اقتدار چند نمونه ذکر کنید.

ردیف	نوع اقتدار	نمونه‌ها
۱	نظامی	ساخت سامانه‌های موشکی و فضایی
۲	سیاسی	مردم سالاری دینی
۳	اقتصادی	تولید محصولات کشاورزی
۴	علمی و فناوری	سلول‌های بنیادین
۵	فرهنگی	فرهنگ عاشورایی

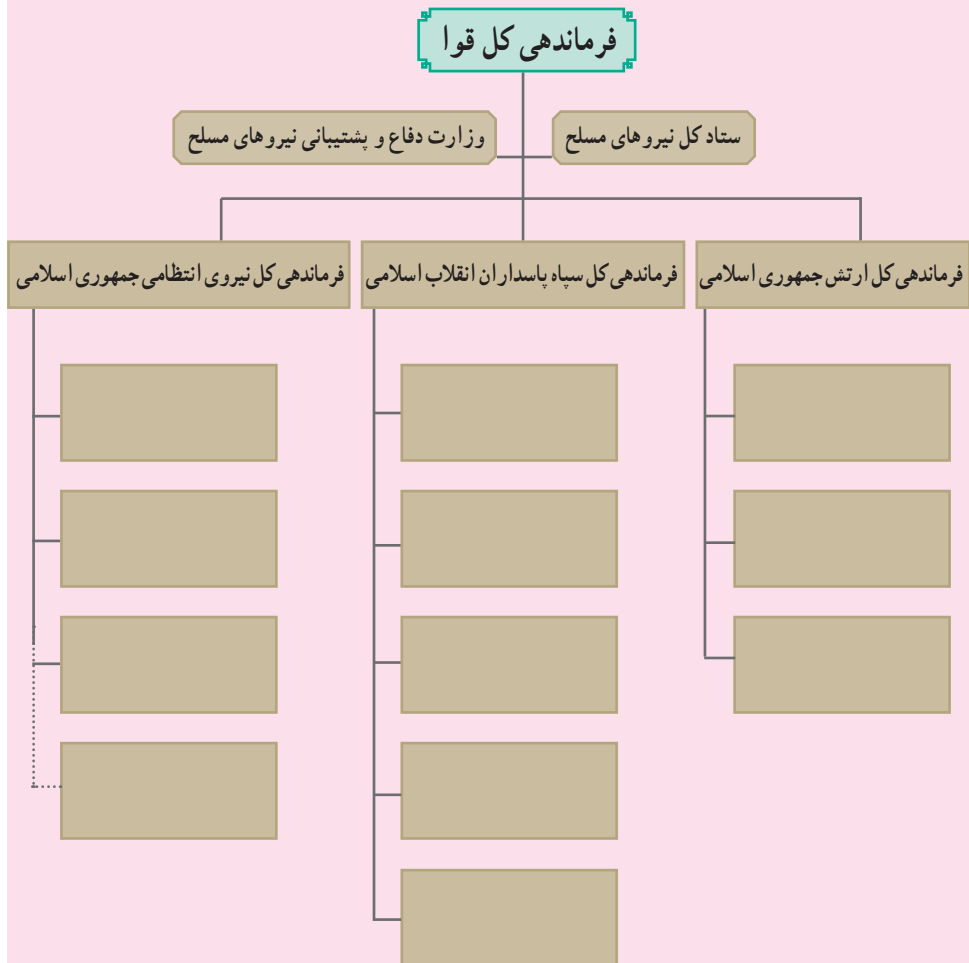
فرماندهی کل قوا

طبق ماده ۴ اصل ۱۱۰ قانون اساسی یکی از وظایف و اختیارات رهبر جمهوری اسلامی ایران، فرماندهی کل نیروهای مسلح است. هشت سال حضور پر شور مردم ایران در صحنه‌های دفاع مقدس نشان دهنده این واقعیت است که رهبری جمهوری اسلامی ایران دارای مقبولیت عامه مردم است و در واقع فرماندهی معظم کل قوا فقط، فرمانده نیروهای مسلح نظامی و انتظامی نیست بلکه همه اقشار مردم را در برمی گیرد و این مظهر اقتدار کشور ایران است.

فعالیت (۴)

با مراجعه به منابع معتبر نمودار زیر را کامل کنید.

فعالیت (۵)

✱ تأکيدات فرماندهی کل قوا برای ارتقا و اقتدار دفاعی در نیروهای مسلح کشور را به صورت گروهی بررسی کنید و در قالب گزارش به کلاس ارائه نمایید.

اقتدار فرهنگی

فرهنگ هر جامعه هویت و موجودیت آن جامعه را تشکیل می‌دهد. امام خمینی رحمته الله علیه
فرهنگ یک جامعه اساس هویت آن جامعه است. مقام معظم رهبری

با ارزش‌ترین نوع اقتدار، اقتدار در حوزه فرهنگ است؛ زیرا از یک طرف اقتدار فرهنگی زمینه اقتدار در سایر بخش‌ها را فراهم می‌کند و از طرف دیگر فرهنگی که بر ارزش‌های الهی استوار باشد؛ در مواجهه منطقی با سایر فرهنگ‌ها هیچگاه احساس ناتوانی نمی‌کند.

فعالیت (۶)

این سؤال را بررسی و پاسخ آن را به کلاس ارائه کنید :

چرا آمریکا و هم‌پیمانان اروپایی‌اش با سرمایه‌گذاری هنگفت همواره تلاش می‌کنند هویت و فرهنگ خود را برتر جلوه دهند و به دیگر کشورها تحمیل نمایند؟

.....

.....

.....

.....

سرزمین پهناور ایران با بیش از ۵ تا ۷ هزار سال قدمت تاریخی، یکی از تمدن‌های فرهنگی بزرگ در جهان محسوب می‌شود. با ورود اسلام ناب محمدی ﷺ به ایران، هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت اجتماعی جهان اسلام درآمد. پیروزی انقلاب اسلامی موجب ظهور هویت جدیدی برای مردم ایران شد؛ هویتی انقلابی که خواستار تشکیل نظامی مستقل بر اساس تعالیم اسلام بود. در حال حاضر هویت انقلابی ملت ایران به عنوان یک قطب فرهنگی نوین با تأثیر در فطرت تمامی انسان‌ها موجب بیداری اسلامی در جهان شده است.

فرهنگ: به مجموعه آداب، رسوم، سنت‌ها، دانش، ادب، معرفت، تعلیم و تربیت و آثار علمی و ادبی یک قوم یا ملت گفته می‌شود.

دستاوردهای دفاعی

هدف اصلی از تولید سلاح در جمهوری اسلامی ایران دفاع و مقابله با دشمنان زورگوست.
مقام معظم رهبری

سیاست‌های دفاعی ایران اسلامی بر محورهای همچون خودکفایی، استقلال، تولید داخلی، بازدارندگی، تأمین امنیت منطقه و... استوار است. فناوری‌های پیشرفته دفاعی مادر حوزه‌های ساخت موشک، سلاح و مهمات، خودروهای زرهی، صنایع هوایی و فضایی، مخابرات و... چشمگیر است.

فعالیت (۷)

تولید تجهیزات دفاعی توسط متخصصان ایرانی چه تأثیری در تعاملات سیاسی مادر جهان دارد؟

.....

.....

.....

.....

بیشتر بدانید (۱)

نمونه‌هایی از تولیدات داخلی که مظهر اقتدار دفاعی میهن عزیز ما هستند :

ناوشکن جماران

کشتی جنگی ساخت ایران که به موشک‌های ضد کشتی، سطح به هوا، اژدرانداز، توپ پدافندی، ابزار ناوبری الکترونیکی نوین و امکانات جنگ الکترونیک مجهز است.

هواپیمای قاهر

این هواپیمای جنگنده شکاری از فناوری‌های بسیار پیچیده و پیشرفته کاملاً بومی برخوردار است.

ماهواره بر سیمرغ

سیمرغ، ماهواره‌بری است که برای قراردادن یک ماهواره ۱۵۰-۱۰۰ کیلوگرمی در مدار ۵۰۰ کیلومتری زمین به کار می‌رود.

فعاليات (٨)

با استفاده از منابع معتبر (مانند سایت وزارت دفاع و...) یکی از تولیدات داخلی معرفی شده در این درس یا موارد دیگری را به دلخواه انتخاب و دربارهٔ قابلیت‌های آن تحقیق کنید.

درس سوم

انقلاب اسلامی و مسجد

«واقعاً امام انسان عجیبی بود. اصلاً پیدایش و وجود این انسان با آن ابعاد، هیچ قابل تحلیل نیست؛ جز اینکه بگویم تفضل الهی بود. خدای متعال برای اینکه چرخشی در تاریخ و در حرکت قافله عظیم بشری به وجود بیاید، دستی باید از غیب ظاهر می شد؛ این دست را ظاهر کرد.»
مقام معظم رهبری ۶۹/۳/۱

انقلاب اسلامی

انقلاب در لغت به معنای زیر و رو شدن است. فلاسفه انقلاب را این گونه معرفی می کنند که ذات و ماهیت یک شیء لزوماً عوض شده باشد.

از نگاه جامعه شناسان انقلاب به معنای دگرگون شدن است و

انقلاب اسلامی ایران پدیده ای نوظهور در قرن حاضر است که به رهبری امام خمینی علیه السلام تحولی شگرف در ایران، منطقه و جهان پدید آورد.

فعالیت (۱)

– سوابق مبارزاتی و شخصیت سیاسی امام خمینی علیه السلام را در کلاس تحلیل و بررسی کنید.

– مفهوم شعار استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی را در گروه به بحث بگذارید و نتایج آن را بنویسید :

.....

.....

.....

.....

.....

استقرار نظام جمهوری اسلامی

یاری و امداد الهی در دوران انقلاب اسلامی و پس از استقرار نظام جمهوری اسلامی با بسیج ملت خداجوی ایران و رهبری قاطعانه و خردمندانه امام خمینی علیه السلام توأم شد :

اگر خدا را یاری کنید؛ شما را یاری می‌کنیم و ثابت قدم می‌گردانیم.

سوره محمد صلی الله علیه و آله آیه ۷

همانا که خداوند در سرنوشت یک قوم تحول ایجاد نمی‌کند مگر آنکه خودشان آغازگر تحول و دگرگونی باشند.

سوره رعد آیه ۱۱

پیروزی انقلاب اسلامی، موفقیت در دفاع مقدس، نجات مستضعفین، بیداری اسلامی و ... نعمت‌هایی معنوی است که مزد و پاداش الهی برای ملت ایران بود. اما باید مراقب باشیم تا قدر نعمت‌های الهی را بدانیم و از سرنوشت قوم بنی اسرائیل که به علت ناشکری دچار عذاب طولانی مدت گردیدند عبرت بگیریم.

فعالیت (۲)

۱- با رعایت عدالت و منطق نکات مثبت انقلاب اسلامی ایران را از آغاز تا کنون بررسی کنید.

.....

.....

.....

.....

.....

۲- نقاط ضعف نظام جمهوری اسلامی در حال حاضر چیست؟ راهکار شما برای برون رفت از این مشکلات چیست؟

ردیف	نقاط ضعف و مشکلات	راهکارهای پیشنهادی
۱
۲
۳
۴
۵

بسیج

درفرنگ‌نامه‌های فارسی معنا و مفهوم بسیج عبارت است از: ساز و برگ جنگ، آمادگی نیروی انتظامی، آماده‌ی سفر شدن، تهیه تجهیزات و ...

از مؤمنان مردانی هستند که به پیمان خویش با خدا وفا کردند، بعضی برسر پیمان خود جان باختند و برخی دیگر چشم به راه‌اند و عهد و پیمانشان را دگرگون نکرده‌اند.
سوره احزاب آیه ۲۳

«بسیج شجره طيبة^۱ و درخت تناور و پرثمری است که شکوفه‌های آن بوی بهار وصل و طراوت یقین و حدیث عشق می‌دهد. بسیج مدرسه عشق و مکتب شاهدان و شهیدان گمنامی است که پیروانش بر گلدسته‌های رفیع آن، اذان شهادت و رشادت سروده‌اند. بسیج میقات^۲ پابرهنگان و معراج^۳ اندیشه پاک اسلامی است که تربیت یافتگان آن نام و نشان در گمنامی و بی‌نشانی گرفته‌اند.»

امام خمینی رحمته الله علیه

انتخاب بسیجی نمونه:

عموحاجی در پایگاه بسیج محله ما انسانی منحصر به فرد بود. مبارزه در دوران پیروزی انقلاب اسلامی از این بسیجی جانباز دفاع مقدس، بزرگ‌مردی سرد و گرم چشیده ساخته بود. عموحاجی از مال دنیا یک خانه و یک اتومبیل معمولی داشت؛ اما اعتبار و شأن او در جامعه، محل و نزد بزرگان بسیار بالا بود.

۱- شجره طيبة: درخت پاکی‌ها (که هرچیز پاکی را شامل می‌شود).

۲- میقات: محل احرام بستن حاجیان

۳- معراج: محل عروج و صعود

بعضی از شب‌ها پس از مراسم دعای کمیل که در منازل شهدا برگزار می‌شد، او را دوره می‌کردیم تا برای ما از خاطراتش بگوید. یکی از این شب‌ها در راه بازگشت به پایگاه بسیج مسجد محله، موضوع انتخاب بسیجی نمونه پایگاه‌ها مطرح شد، همهٔ بچه‌ها بدون تردید گفتند: عموحاجی

یعنی بسیجی نمونه. سعید فرمانده پایگاه گفت: بهتر است به پایگاه که رسیدیم، این بحث را ادامه دهیم. در جلسهٔ پایگاه، عموحاجی از همهٔ بچه‌ها تشکر کرد و گفت: «من به اندازه کافی شرمندۀ محبت‌های شما هستم. بهتر است جوان‌ترها را انتخاب و تشویق کنید.» سپس فرمانده پایگاه رو به عموحاجی کرد و گفت: «حاج آقا! شما الگوی بچه‌ها هستید و رأی به جناب‌عالی دلیل و منطق دارد.» ایشان از حاضران خواستند هر کدام یکی از خصوصیات اخلاقی و رفتاری «عموحاجی» را بیان کنند.

بیشتر بدانید (۱)

اغلب بچه‌های بسیج محله به نکات جالب و ارزشمندی اشاره کردند که ای کاش در شرایط فعلی همهٔ ما به آنها توجه کنیم:

احمد: ایمان به خدا؛ او هیچ‌گاه خدا را فراموش نمی‌کند. در طول روز با وضو ست و در اغلب موارد ذکر می‌گوید.

بهنام: قرائت قرآن و دعا؛ عموحاجی علاقهٔ قلبی به قرآن دارد و از هر فرصتی برای قرائت قرآن، دعاها، زیارت عاشورا، دعای فرج و سایر ذکرها استفاده می‌کند.

محمدرضا: ایثار و از خود گذشتگی؛ عموحاجی با وجود آثار جراحی و ترکش‌های خمپاره در بدنش مانند یک جوان سالم فعالیت و جنب‌وجوش دارد. او می‌گوید: باید در این دنیا سختی بکشیم تا در آخرت خجالت‌زده نشویم.

مجید : خوش اخلاقی؛ او خیلی مهربان است و لبخند از لبانش محو نمی شود. به کودکان و بزرگان توجه خاص دارد و اعضای خانواده اش بیش از حد دوستش دارند.

داوود : انقلابی و ولایی؛ عموحاجی عاشق امام خمینی رحمته الله علیه، و رهبر عزیز است. او همواره می گوید : اشتباه و کوتاهی برخی از افراد را به پای رهبر و نظام نگذاریم. باید قدر جمهوری اسلامی را بدانیم. عمو مردی شجاع و ظلم ستیز است و در برابر ظالمان سکوت نمی کند.

محمد مهدی : عشق به شهدا؛ علاقه اش به شهدا عجیب است. او مشتری پرو پاقرص گلزار شهدا و مراسم بزرگداشت شهیدان است. همیشه از خاطرات آنان برای مامی گوید و چشمانش پر از اشک می شود. او هنوز آرزوی شهادت دارد.

وحید : قناعت و ساده زیستی؛ عموحاجی فردی آراسته، تمیز و در عین حال ساده است. وی در زندگی شخصی و اجتماعی اهل تجمل نیست و بخش هایی از درآمدش را انفاق می کند. مشکلات را لازمه زندگی می داند و همه را به صبر و خودسازی دعوت می کند.

سامان : نیکوکاری؛ بین مردم صلح و آشتی برقرار می کند و به خانواده های محروم رسیدگی می کند. هرچند در امور خیرخواهانه پیش قدم است؛ اما از کسی توقع جبران ندارد.

..... بچه های بسیج محل در گفت وگوهای آن شب به موارد دیگری از برازندگی ها و خصوصیات شخصیتی عموحاجی پرداختند که برای شما خالی از لطف نیست :

در برخی از روزهای هفته روزه می گیرد؛ نمازش را معمولاً اول وقت می خواند، میان حرف دیگران حرف نمی زند؛ به سفرهای زیارتی و اردوی راهیان نور علاقه دارد؛ به خاطر جانبازی اش از نظام طلبکار نیست، بیش از مدرک تحصیلی اش سواد و شعور دارد و

بسیج مردمی منحصر به ایران نیست. در کشورهای مختلف جهان «بسیج مردمی» با اسم و ویژگی‌های متفاوت نقش بسزایی در آزادی و آبادانی آن کشورها دارد.

فعالیت (۳)

با انتخاب گروه ۳ نفری و با هماهنگی دبیر محترم درباره بسیج یکی از کشورها تحقیق و بررسی کنید و نتایج را در قالب پرده‌نگار، مقاله، نماهنگ یا روزنامه دیواری ارائه دهید:

- ۱- بسیج ملی در سوئیس
- ۲- ارتش آزادی بخش چین
- ۳- بسیج در لبنان و فلسطین (ترجیحاً حزب الله لبنان و حماس فلسطین)
- ۴- بسیج در عراق (در مبارزه با گروهک‌های تکفیری)
- ۵- بسیج در سوریه (در مبارزه با گروهک‌های تکفیری)
- ۶- بسیج در یکی از کشورهای آمریکای لاتین (نیکاراگوئه، شیلی، اکوادور، کوبا، مکزیک، ونزوئلا، بولیوی)
- ۷- بسیج مردمی در یمن

سازمان بسیج مستضعفین

انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ماه سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسید و با رأی مردم در همه پرسی سراسری ۱۲ فروردین ۱۳۵۸ حکومت جمهوری اسلامی در ایران مستقر شد. مدیریت نیروهای مردمی انقلاب با امام خمینی (ره) بود؛ بنابراین ایشان با تدبیری آگاهانه و آینده‌نگر در پنجم آذر ماه ۱۳۵۸ (یعنی حدود ۱۰ ماه پس از پیروزی انقلاب اسلامی) فرمان تشکیل بسیج مستضعفین را صادر فرمودند. اوج حماسه‌های بسیج در دوران هشت سال دفاع مقدس بود.

البته بسیج منحصر به زمان و مکان خاص نیست و در طول دوران حکومت جمهوری اسلامی بازوی توانای کشور بوده و هست.

بیشتر بدانید (۲)

بسیج نهادی است تحت فرماندهی مقام معظم رهبری که هدف آن نگهداری از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن، جهاد در راه خدا، تقویت کامل بنیه دفاعی از طریق همکاری با سایر نیروهای مسلح و همچنین کمک به مردم هنگام بروز حوادث غیرمترقبه است.

«از اساسنامه بسیج مستضعفین»

الگو و شاخص بسیج در زمان حاضر

رهبر معظم انقلاب اسلامی بهترین الگوی بسیجیان است. او که با تحمل شکنجه‌های رژیم شاه و جانبازی از ناحیه دست (در حادثه ترور بعد از پیروزی انقلاب اسلامی) و حضور مؤثر و مستمرش در دوران دفاع مقدس، همواره چفیه رزمندگی را بردوش دارد و در خط مقدم علیه آمریکا و استکبار جهانی می‌رزد و می‌خروشد.

فعالیت (۴)

با مشورت مسئول بسیج دانش آموزی مدرسه و سایر افراد مطلع مهم‌ترین وظایف سازمان بسیج دانش آموزی را بنویسید.

.....

.....

.....

برخی از طرح های سازمان بسیج دانش آموزی :

درس چهارم

علوم و معارف دفاع مقدس

«...انسان در دوران دفاع مقدس، گاهی آن قدر داوطلبان جوان را می‌دید که چشم انسان از کثرت جمعیت، سیاهی می‌رفت و از شور و شوقی که اینها داشتند برای اینکه به خطوط مقدم دفاعی بروند و از استقلال کشور در مقابل تهاجم نظامی - دشمن - دفاع کنند...»

مقام معظم رهبری ۱۳۸۶/۰۲/۱۹

فیلم شماره ۱ درس ۴ را ببینید.

اگر دشمن به شما حمله کند و آمادگی نداشته باشید، چه می‌کنید؟
در بخشی از فیلم سینمایی آژانس شیشه‌ای، بازیگر نقش «حاج کاظم» با اشاره به حمله غول و دفاع جانانه جوانان به نکاتی جالب اشاره می‌کند. پس از مشاهده این بخش از فیلم به سؤالات زیر پاسخ دهید.

فیلم شماره ۲ درس ۴ را ببینید.

فعالیت (۱)

۱- منظور از جشن و شادی چه بود؟

.....

۲- غول با چه اهدافی به کشور ما حمله کرد؟ جوانان و نوجوانان چگونه دست و پای او را قطع کردند؟ (نمایش فیلم ۳)

.....

.....

.....

۳- پیر مراد چه کسی بود و توصیه‌های او در مورد دانش‌آموزان رزمنده آن زمان چه بوده است؟

.....

.....

.....

۴- با چند جوان و نوجوان آن زمان مصاحبه کرده و نتیجه را در کلاس ارائه کنید.

دفاع همه جانبه

با حمله غافلگیرانه رژیم بعثی عراق، جوانان و نوجوانان این مرز و بوم از جمله دانش آموزان شجاع به همراه بزرگ‌ترها با دل‌کنندن از لذت‌ها و جاذبه‌های مادی دنیا وارد کارزار و آزمایشی بزرگ شدند و با حضور در جبهه‌ها غیرت اسلامی و ایرانی خود را به نمایش گذاشتند. شهرهای کشورمان از حملات هوایی و موشکی دشمن در امان نبود و گاه و بی‌گاه صدای آژیر خطر در اغلب شهرها به گوش می‌رسید؛ اما مردم و جوانان داوطلب همگام با نیروهای مسلح و جهادسازندگی با روحیه بسیجی، انگیزه الهی، تلاش و ایستادگی، توانستند بخش وسیعی از پیشروی نیروهای دشمن را مهار کنند.

فیلم شماره ۳، ۴ و ۵ درس ۴ را ببینید.

با هر عملیات موفق رزمندگان اسلام، طنین آهنگ حماسی پیروزی در صدا و سیما، چهره شهرها را دگرگون می‌کرد و مردم منتظر خبرهای موفقیت رزمندگان اسلام می‌شدند. (نوای پیروزی و آزادسازی خونین شهر را در عملیات بزرگ الی بیت المقدس بشنوید:)

فیلم شماره ۶ درس ۴ را ببینید.

فعالیت (۲)

۱- دربارهٔ چگونگی جذب، آموزش و اعزام نیروهای بسیجی در دوران دفاع مقدس تحقیق کنید و نتیجه را در کلاس گزارش دهید

۲- سبک زندگی، تحمل خطرات و سختی‌های زمان جنگ را توصیف کنید و به بحث بگذارید.

فیلم شماره ۷ درس ۴ را ببینید.

۳- کشورهای محرک و حامی حکومت صدام را نام ببرید و اهداف آنها را بررسی کنید.

۴- نقش سازمان‌های بین‌المللی به‌ویژه شورای امنیت سازمان ملل در برخورد با جنگ تحمیلی را به صورت گروهی مطالعه کنید. نتیجه را به کلاس ارائه دهید.

فعالیت (۳)

با مراجعه به منابع معتبر جدول زیر را کامل کنید.

ردیف	مراحل دفاع مقدس	شرح مختصر
۱	هجوم سراسری دشمن
۲	مقاومت و تنبیت متجاوز
۳	بیرون راندن دشمن
۴	تعقیب و تنبیه متجاوز
۵	پایان جنگ و پذیرش قطعه نامه

بهره‌گیری از تجربه‌های دوران دفاع مقدس

دوران پرافتخار دفاع مقدس با فراز و نشیب‌های فراوانی همراه بوده که باید عبرت‌ها و آموزه‌های آن در تداوم انقلاب اسلامی برای نسل امروز و فردا به یادگار بماند. توکل به خدا، خودباوری، اعتماد به نیروهای داخلی، ایستادگی در برابر دشمن با دست خالی و تحریم شدید اقتصادی از جمله تجربه‌های آموزنده دفاع مقدس است.

فعالیت (۴)

با مراجعه به اسناد، مدارک، سایت‌ها و وبلاگ‌ها و نیز مصاحبه با رزمندگان دوران دفاع مقدس سایر آموزه‌ها و عبرت‌های آن دوران را فهرست کنید و به بحث بگذارید.

دفاع، همچنان باقی است

«... اسلام خواهی مردم در کل جهان از جنگ هشت ساله ماست...»

امام خمینی علیه السلام — اسفند ۱۳۶۷

«... امروز در کشورهای اسلامی، علیه دیکتاتوری‌های وابسته قیام شده است.

این مقدمه ای است برای قیام علیه دیکتاتوری جهانی و دیکتاتوری بین‌المللی که عبارت است از شبکه فاسد و خبیث صهیونیستی و قدرت‌های استکباری...»

مقام معظم رهبری

یکی از دستاوردهای دوران دفاع مقدس ایجاد الگوی خودباوری و اعتماد به نفس برای کشورهای اسلامی و مردم آزاده جهان بود که موجب بیداری و قیام آنان علیه حکومت‌های فاسد و دست‌نشانده شده است.

صهیونیسم و استکبار جهانی با شیوه‌های سخت و نرم در برابر حرکت‌های مردمی مقابله می‌کند. استفاده ابزاری از دین با تعاریف جدیدی از اسلام و مذهب و ایجاد گروه‌های تکفیری از جمله این فتنه‌هاست.

شهادت شهیدان دفاع مقدس

شهید حاج حسین همدانی
مستشار ارشد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

شهید مجتبی ذوالفقار نسب
فرمانده تکاواران ارتش جمهوری اسلامی

شهید محمدرضا دهقان
دانشجو و طلبه بسیجی

شهید مصطفی بدرالدین
از حزب الله لبنان

شهید علیرضا توسلی (ابوحامد)
از تیپ فاطمیون افغانستان

فعالیت (۵)

فعالیت‌های مدافعان حرم در عراق و سوریه را بررسی کنید و ارتباط عملکرد آنان با دوران دفاع مقدس را در گروه به بحث بگذارید.

فرهنگ ایثار و شهادت

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ

این رنگ خداست و رنگ چه کسی از رنگ خدا بهتر است؟ ما پرستندگان او هستیم.

سوره بقره آیه ۱۳۸

مقام معظم رهبری می‌فرمایند :

«...کاری کنید که شهدا، رنگ ثابت زندگی مردم بشوند...»

اگر مجموعه فعالیت‌های روزانه ما شامل دیدن، خوردن، خوابیدن، تصمیم‌گیری، مشورت، خندیدن، گریه، راه رفتن، مطالعه، فکر، نوشتن و... باشد و همه این فعالیت‌ها با رنگ شهدا گره بخورد، چه اتفاقی می‌افتد؟
تعلق نداشتن به لذت‌های مادی دنیا، غیرت، سلحشوری و گام نهادن در مسیر رضای خداوند، جلوه‌هایی زیبا از فرهنگ ایثار و شهادت است.

شهدا و رزمندگان دوران دفاع مقدس با
قدرت ایمان و یاری خداوند به پیروزی رسیدند
و به کسانی که راهشان را ادامه دهند، یاری
می‌رسانند. شهید دوست خداست و دوستی با
او دوستی با خداست.

خانه‌های ماندگار

کشور ما به مدت هشت سال درگیر جنگ تحمیلی و ناخواسته ای با حکومت بعثی
صدام در عراق بوده است. از این جنگ طولانی مدت، آثار متعددی در قالب
مناطق جنگی و یادمان‌ها به جای مانده است که علاوه بر جاذبه گردشگری یکی از
مهم‌ترین میراث‌های ملی و معنوی کشور محسوب می‌شود. این جاذبه‌ها سالانه
گردشگران زیادی را با اهداف و دیدگاه‌های مختلف به طرف خود جذب می‌کنند.
یکی از گروه‌های زائر مناطق جنگی، دانش‌آموزان هستند. بازدید داوطلبانه
دانش‌آموزان از مناطق جنگی با هماهنگی سازمان بسیج مستضعفین و وزارت
آموزش و پرورش در قالب کاروان‌های راهیان نور انجام می‌گیرد.

قبل از آغاز درس، حتماً لوح فشرده آموزشی مربوط به درس را ببینید.

داستان آشنایی من با مجید

شهید مرحمت بالا زاده

شهید حسینعلی عالی

شهید احمد رضا عباسی

سلام؛ من از دوستان مجیدم. ما با یکدیگر همسایه، بچه محل و هم مدرسه‌ای بودیم. مجید را از دوران کودکی می‌شناختم. او در خانواده‌ای کشاورز دیده به جهان گشود و از کودکی علاقه زیادی به مسجد و مسائل دینی داشت. در مدرسه همواره از دانش‌آموزان درس‌خوان، مرتب و منظم بود. از ویژگی‌های شاخص او راستگویی بود؛ به گونه‌ای که بچه‌ها به او لقب «درستکار» داده بودند. به مادیات، لباس و خوراک اهمیت زیادی نمی‌داد.

در زمان انقلاب، ما ۱۳ ساله بودیم و همراه دیگر مبارزان با شرکت در تظاهرات و بخش اعلامیه‌های امام خمینی رحمته‌الله در آگاهی مردم و ایجاد حس مبارزه‌طلبی، اقدام می‌کردیم. دانش‌آموز سال سوم دبیرستان در رشته ریاضی بودیم که توسط استاد جنگ‌های نامنظم دکتر چمران برای دفاع از کشور به اهواز اعزام شدیم. مجید در جبهه، نمونه یک انسان کامل بود و من سعی می‌کردم در حد و اندازه او باشم. او در ماه رمضان و گرمای تابستان با زبان روزه به پاسداری می‌پرداخت و چنان مورد اعتماد اطرافیان بود که به عنوان بی‌سیم‌چی گردان انتخاب شد. سرانجام در شهریور ۱۳۶۰ در آستانه عملیات شکستن محاصره آبادان، مورد اصابت مستقیم گلوله بعثیان قرار گرفت و در ۱۶ سالگی به مقام رفیع شهادت نائل شد. بعدها من در وصیت‌نامه‌اش جمله‌ای را دیدم که شاید برای شما هم جالب باشد:

در هر کاری به خدا توکل کنید و نماز اول وقت را به پا دارید، محیط گرم و صمیمی خانواده را به هیچ قیمتی از دست ندهید و با همه با اخلاق خوش اسلامی رفتار کنید.

اکنون که با مجید آشنا شدید، من کارمندی ۵۰ ساله‌ام و فرزندم حسین در پایه دهم درس می‌خواند. او سعی کرده الگوی زندگی‌اش مجید و هم‌زمان او باشند. حسین می‌گوید: «بابا! ما اگر بتوانیم همین دو خط از وصیت آقا مجید را انجام دهیم در دنیا و آخرت خوشبخت می‌شویم! بابا اگر اجازه دهید بازدید کننده‌های وبلاگم را هم با مجید آشنا کنم و مطالبتان را انتشار بدهم.» من هم گفتم: بسیار خوب؛ البته حق و حقوق پدید آورنده محفوظ باشد!

فعالیت (۱)

شما نیز یکی از دانش‌آموزان شهید در محله، روستا یا شهر خودتان را معرفی کنید تا دیگران با او آشنا شوند.

فعالیت (۲)

در دوران دفاع مقدس، رژیم بعثی حاکم بر عراق که از ادامه جنگ با دلاوران ایرانی به ستوه آمده بود؛ جنگ شهرها و حمله موشکی به منازل مسکونی و غیرنظامیان را آغاز کرد. در این میان علاوه بر منازل مردم بی دفاع و بیمارستان ها، به چندین مدرسه در بعضی شهرها (از جمله بهبهان و دزفول) موشک اصابت کرده و تعدادی از دانش آموزان در حال درس خواندن به شهادت رسیدند. جست وجو کنید و مشخصات این حوادث مانند تعداد شهدا، زمان وقوع حمله موشکی، نام مدرسه و شهر مورد نظر و... را به کلاس ارائه دهید.

سبک زندگی در دفاع مقدس

سبک زندگی رزم آوران دوران دفاع مقدس براساس الگوهای اسلامی و روش زندگی پیامبر ﷺ و امامان علیهم السلام بوده است. اصولی مثل توکل به خدا، ساده زیستی، فروتنی، سبقت گرفتن در کار خیر، دوری از خودنمایی، اطاعت از فرماندهی و... در زندگی آنان جاری بود.

بیشتر بدانید (۱)

مجموعه کتاب های فرهنگ جبهه به شکل دائرةالمعارف در ۶۰ عنوان منتشر شده است. منبع اصلی در گردآوری اطلاعات، عموماً رزمندگان حاضر در دفاع مقدس بوده اند. همچنین به چهار عنوان گزیده فرهنگ جبهه شامل «گزیده نوشتاری فرهنگ جبهه» دربرگیرنده منظومه ها، مکاتبات، یادداشت های روزانه، یادگار نوشته ها و تابلو نوشته های رزمندگان و «گزیده رفتاری فرهنگ جبهه» دربرگیرنده بازی ها و سرگرمی ها، اوقات فراغت، شوخ طبعی ها،

خلاقیت‌ها، رؤیاهای صادقانه، امدادهای غیبی و آداب و رسوم رزمندگان، «گزیده گفتاری فرهنگ جبهه» دربرگیرنده گزیده عناوین شعارها و رجزها، نیایش‌ها، نام‌ها و نشانی‌ها (اعلام)، اصطلاحات، مقالات و مشاهدات رزمندگان و «گزیده تعلیقات فرهنگ جبهه» دربرگیرنده سوانح، جبهه فرهنگ و فرهنگ جبهه، جبهه‌ای نو در فرهنگ شناسی ایران می‌توان اشاره کرد.

فعالیت (۳)

مجموعه کتاب‌های گزیده فرهنگ جبهه را در کتابخانه‌ها ببینید، یا به صورت الکترونیکی از فضای مجازی دریافت کنید. مطلب برگزیده خود را در کلاس بخوانید.

راهیان نور

زیارت مناطق عملیاتی دفاع مقدس، توسط خانواده معظم ایثارگران به منظور تجدید پیمان با دلاوران عرصه نبرد در دوران دفاع مقدس آغاز شد. در ماه‌های پس از پایان جنگ، ابتدا گروه‌هایی از رزمندگان و سپس سایر اقشار مردم آغازگر این سفرها بودند. در ادامه پس از حضور مقام معظم رهبری در اردوهای راهیان نور، با هم‌افزایی نیروهای بسیجی، جهادگر و نیروهای مسلح، اردوهای راهیان نور گسترش یافت.

اردوهای راهیان نور، علاوه بر آثار و برکات متعدد باعث می شود افراد بیندیشند که چرا و چگونه شهدا، جانبازان و رزمندگان برای حفظ اسلام، مملکت و نظام اسلامی دفاع کردند؟ آنان از ما چه توقع و انتظاری دارند؟ ما چه وظایفی در قبال اینار آنان داریم؟

فعالیت (۴)

نتایج تحقیق دربارهٔ اردوهای راهیان نور، نشان می‌دهد که در بیشتر موارد مربوط به جنبه‌های غیرمادی این سفرها مانند آشنایی کلی با عملیات‌های دفاع مقدس، نقش رهبری امام خمینی علیه السلام و مفهوم شهادت موفق عمل شده و دانش‌آموزان این موارد را خوب ارزیابی کرده‌اند. اگر شما تا کنون در قالب اردوهای راهیان نور یا همراه خانواده به مناطق عملیاتی دفاع مقدس سفر کرده‌اید، نظر خود را در موارد زیر بنویسید :

ردیف	موضوعات ارزیابی	خوب	متوسط	نیاز به تلاش بیشتر
۱	مناطق مورد بازدید			
۲	مدت اردو			
۳	مسائل رفاهی			
۴	جلسات توجیهی			
۵	جنبه‌های تفریحی			
۶	آشنایی کلی با عملیات‌های دفاع مقدس			
۷	بیان نقش رهبری امام خمینی <small>علیه السلام</small>			
۸	بیان مفاهیم ایثار و شهادت			
۹	سایر نظرات :			
			
			
			

نتایج فعالیت فوق پس از جمع‌بندی در کلاس، برای بهره‌برداری در اردوهای بعدی به مسئولان مربوط ارائه خواهد شد.

فعالیت (۵)

در بارهٔ یادمان‌ها و اماکن مهم قابل بازدید راهیان نور تحقیق و جدول زیر را کامل کنید.

ردیف	منطقهٔ عمومی راهیان نور	معرفی مختصر مهم‌ترین یادمان‌ها و اماکن قابل بازدید
۱	منطقهٔ جنوب (استان خوزستان)
	
	
	
۲	منطقهٔ غرب (استان‌های کرمانشاه و ایلام)
	
	
	
۳	منطقهٔ شمال غرب (استان‌های کردستان و آذربایجان غربی)
	
	
	
۴	منطقهٔ خلیج فارس (استان‌های بوشهر و هرمزگان)
	
	
	

آداب سفر راهیان نور

- اجازه از والدین، صدقه دادن و دعای سفر، نماز اول وقت، اخلاق نیکو و رعایت بهداشت
- رعایت حقوق همسفران و همکاری با دوستان و مدیران کاروان
- مطالعه تاریخچه دفاع مقدس و مناطق مورد بازدید؛ همچنین دقت در حماسه‌ها، آثار و وصیت نامه‌های شهدا
- حضور با وضو در مقبره شهدا و قرائت زیارت نامه‌ها
- خاطره‌نگاری، تصویربرداری و ثبت دل نوشته‌ها

بیشتر بدانید (۲)

برخی از دل‌نوشته‌های ناب و زیبای دانش‌آموزان شرکت‌کننده در اردوهای راهیان نور:

ف. / یزدی:

سلام بر ابراهیم!

خیلی خوشحالم که من رو به کانالت دعوت کردی - وقتی که اُرت خواستم، باورم نمی‌شد که من رو بیاری، ولی حالا که آوردی، قول می‌دم که همیشه به فکر باشم.

قول بده که دوستانم رو که توی اتوبوس با تو دوست شدن، تنها نداری، مثل من! خدا حافظ! امیدوارم که بازم پیام کانال کمیل - حس ات کردم ولی ندیدمت؛ چون خودم ناپاکم و به قول معروف:

چشم ناپاک کجا؟ دیدن آن پاک کجا؟

م. حسن پور:

در این اردو دوست شدن با شهدا را که قبل از آن فکر می‌کردم دست نیافتنی است، به دست آوردم.

از همه مناطق استفاده کردم و واقعاً به نظر من خوب بود. واقعاً نمی‌توان گفت کدام بهتر است، ولی من معراج شهدا را بیشتر دوست داشتم و فکه نیز برایم بسیار خاطره‌انگیز بود.

ز. قربانی:

این نکته را که شهدا واقعاً برای ما مهم هستند و اهمیت دارند، خوب خوب متوجه شدم.

از حسینیۀ تخریب خیلی خوشم اومد. واقعاً تأثیر خوبی بر ما گذاشت.

بسیار سفر خوبی بود و می‌دانم که بهترین سفر و آخرین سفری بود که این قدر خوب بود.

• مجموعه مستند تلویزیونی «از لاک جیغ تا خدا» که از شبکه دو سیما پخش شده است، نیز گفته‌های جالبی از دانش‌آموزان در اردوهای راهیان نور را به نمایش گذاشته است این برنامه از وبگاه شبکه دو سیما قابل دریافت است.